

ОСНИВАЊЕ ВОДНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ “ЛИЈЕВЧЕ ПОЉЕ” У БОСАНСКОЈ ГРАДИШЦИ

Анстракт: У овом тексту дати су подаци о организовању заштите подручја Лијевча поља од поплавних вода и о оснивању Водне заједнице “Лијевче поље” у Босанској Градишци. У тексту су наведени прописи на основу којих је основана ова водна заједница, активности вођене на територији Среза Босанска Градишка које су претходиле њеном оснивању, одржавање Оснивачке скупштине Водне заједнице “Лијевче поље” у Босанској Градишци 1952. године и њени закључци, усвајање Правила Водне заједнице као и дјеловање Водне заједнице у 1953. години. На крају текста дата је табела – попис овлашћених опуномоћеника, по катастарским општинама, присутних на Годишњој скупштини Водне заједнице “Лијевче поље” у Босанској Градишци, одржаној 24. 5. 1953. године, у којој се налазе подаци о површини земљишта које улази у подручје Водне заједнице.

У тексту је кориштена архивска грађа фондова органа управе са територије Среза Босанска Градишка (Срески народни одбор Босанска Градишка, мјесни народни одбори и народни одбори општина са територије Среза Босанска Градишка) која се односи на питање заштите од поплавних вода на територији Лијевча поља.

Кључне ријечи: одбрана од поплаве, уредба, правилник, водна заједница, Лијевче поље, Босанска Градишка, правила, водни допринос, мелиорационо подручје, катастарска општина, хидротехничка секција, срески народни одбор.

Организовање заштите од поплавних вода на територији Лијевча поља

Пољопривредна дјелатност на територији којој припада равница Лијевче поље увијек је била важна за становништво које је живјело на том подручју. Након обилних киша и топлења снијега долазило је до високог водостаја ријека и брдских потока, излијевања њихових вода и поплава на овом подручју. Поплавне воде наносиле су огромне штете на усјевима, које су биле ненадокнадиве. Штете су наношене и стамбеним објектима, путевима, мостовима, пругама и другим објектима. Заштита подручја Лијевча поља од поплавних вода ријека и потока била је веома важно питање за становнике овог подручја.

Почеци организовања заштите од поплавних вода на територији Лијевче поља датирају из времена аустроугарске владавине на овим просторима. Пра-

вила “Задруге за уређење вода у Бос. Градишки” проглашена су у Гласнику закона и наредаба за Босну и Херцеговину 1906. године.¹

У архивској грађи Фонда Срески народни одбор (у даљњем тексту: СНО) Босанска Градишка налази се препис акта Министарства грађевина Народне владе Босне и Херцеговине, Ад. број 3859/45 од 22. августа 1945. године,² у којем се дају основни подаци о Водној задрузи “Лијевче поље”, па се наводи задруга са сједиштем у Бос. Градишци основана 1905. године са задатком да исуши поплавну територију у површини од 26.747 ха између Козаре, Врбаса и Саве и да је штити насипима дужине 165 км од поплавних вода ријеке Саве, Врбаса и брдских притока. Овај документ говори о проблемима које је Водна задруга “Лијевче поље” имала од оснивања па све до краја II свјетског рата и о потреби постављања министарског повјереника и министарског комесара код Водне задруге из редова хидротехничких инжењера.

Након ослобођења територије Среза Босанска Градишка 1945. године, нови органи власти наставили су са активностима око заштите насипа који су бранили подручје Лијевча поља од поплавних вода.

Грађевинско-саобраћајно одјељење СНО Босанска Градишка упутило је Мјесном народном одбору Елезагићи 12. 10. 1945. године допис број 9640/45³ о забрани становништву да напаса стоку на одбрамбеним насипима, о забрани колског промета по неуређеним насипима и друго.⁴

Грађевинско одјељење Окружног народног одбора Бања Лука, актом број 32970 од 23. 11. 1945. године, доставило је СНО-у Бос. Градишка Генерални план за одбрану од поплаве у 1945. години у базену ријека Саве, Дрине и

¹ Гласник закона и наредаба за Босну и Херцеговину, година 1906, дан проглашења 20. јануара 1906, комад I, страна 10. У чл. 4 (§4) Правила наводи се: “Сврха је задрузи: а) да исуши поплавну околицу између Козаре, Врбаса и Саве, која је у извору ових правила поближе означена те да исту штити против поплаве Саве, Врбаса и горских вода; да уреди горске воде: Врбашку, Јабланицу, Лукавац, Гаибин, Јурковицу, Борну, Осорну, Аржабу, Матуру, Каравиду и друге омање водотечине; као и да уреди за промет колима оне насипе, који буду за то способни; б) да узме зајам у сврху provedeња ове основе за мелиорацију; в) да уздржи трајно у добру стању за то изведене градње и да носи све трошкове, што су с тим скопчани.”

² АРС БЛ, 101, 5, број 5429/45

³ АРС БЛ, 171, 1, број 49/45

⁴ У допису се забрањује становништву: “1. Испаша стоке на обранбеним насипима и каналима. 2. Сасијецање врбака дуж обранбених насипа. 3. Колског промета поред пошљунчених насипа, односно неуређених за тај промет. 4. Изградња кућа, шупа, те сваковрсних господарских објеката по насипима, каналима, као и дуж њих, засађивање дрвећем или дрвљем те постављање ограда. Прописана удаљеност за опстанак ових објеката и направа рачуна се: од ножице (нагиба) насипа 6,000 метара удаљености са водне стране а 10,000 метара са унутарње стране насипа. 5. Копање земље на 10,000 метара и орање на 5,000 метара од ножице (нагиба) насипа са унутрашње стране а са водне стране 6,000 метара удаљености од насипа. Ове удаљености су прописане код вршења земљорадње дуж насипа, ради спречавања подвире воде. Чуварима насипа наређено је да о сваком прекршају ових прописа пријаве кривце овом среском н. о. ради даљњег законског поступка.”

Младе, који је прописало Министарство грађевина Народне владе БиХ,⁵ ради знања и поступања по истом.

У 1946. години Водна задруга “Лијевче поље” у Бос. Градишци подносила је Грађевинском одсјеку СНО-а Бос. Градишка пријаве против лица са подручја Среза Босанска Градишка због наношења оштећења на Савском одбрамбеном насипу⁶: оштећивањем и сасијецањем одгојених заштитних врбака против водених таласа, оштећивањем насипа испашом стоке, оштећивањем насипа орањем банке насипа и друго. Грађевински одсјек је пријаве Водне задруге “Лијевче поље”, са казненом одлуком, достављао Казненом реферату Одсјека за опште послове СНО-а Бос. Градишка Казненом одлуком досуђивана је новчана казна, која је наплаћивана и полагаана код Пореског одјељка СНО-а Бос. Градишка. Казнена одлука, са припадајућим прилозима, достављана је Одсјеку за опште послове ради архивирања.

Грађевинско одјељење Окружног народног одбора Бања Лука доставило је СНО-у Бос. Градишка у новембру 1946. године препис Привременог правилника за одбрану од поплаве подручја Водне задруге “Лијевче поље”,⁷ који је прегледан у Хидроодсјеку Министарства грађевина Народне владе БиХ, број 9426/45 од 30. 10. 1945. године и одобрен од стране министра грађевина, на поступак у случају поплаве и да се са истим упознају мјесни народни одбори.⁸

Управа за мелиорације и регулације водотока Министарства пољопривреде НР БиХ доставила је СНО-у Бос. Градишка препис Рјешења о организацији хидротехничких секција на подручју БиХ, У.М. Број 1540/47 од 12. 9. 1947,⁹ као и Рјешење У.М. Број 2562/47 од 15. 11. 1947. године, да се приступи организовању радне снаге која ће отпочети са радовима на извођењу оправака, појачању и повишењу заштитних насипа ради обезбјеђења од поплаве,¹⁰ у којем су наведени радови који се имају извести у Србачком, Босанскоградишком и Босанскобродском срезу.

У 1948. години Хидротехничка секција Босанска Градишка Министарство пољопривреде НР БиХ (у даљњем тексту: Хидротехничка секција Бос. Градишка) достављала је СНО-у Бос. Градишка пријаве водара ове секције про-

⁵ АРС БЛ, 101, 10, број 9212/45

⁶ АРС БЛ, 101, 26, број 7035/46, 7038/46, 7042/46, 7043/46, 7045/46, 7481/46, 7488/46 и друго

⁷ АРС БЛ, 101, 38, број 19786/46

⁸ Правилником се регулишу: I. Опште одредбе и мјере административне природе A. Одбрана од поплаве: а) Припремни стадиум б) Редовна одбрана ц) Ванредна одбрана д) Престанак опасности од поплаве Б. Подјела одбрамбеног подручја на одсјеке Ц. Извршни органи одбране од поплаве Д. Јавна радна снага и мјере јавне сигурности II. Техничке мјере III. Финансијске мјере IV. Завршне одредбе. У општим одредбама Правилника наводи се: “Подручје Водне задруге ‘Лијевче поље’ обухвата површину од 24.600 ха и лежи у срезу Босанска Градишка између р. Врбаса и Јабланице. За одбрану од великих вода р. Саве и унутрашњих вода постоје насипи у дужини од 150 км и 45 км одводних канала, са потребним уставама, пропустима, мостовима и др.”

⁹ АРС БЛ, 101, 74, број 16759/47

¹⁰ АРС БЛ, 101, 78, број 20002/47

тив лица са подручја Среза Бос. Градишка због испаше стоке на Савском одбрамбеном насипу, сјече одгојених врбака на насипу, оштећивања нагиба насипа и друго.¹¹

Хидротехничка секција Бос. Градишка, актом број 265 од 1. 3. 1950. године, доставила је СНО-у Бос. Градишка препис Рјешења Предсједништва владе НР БиХ, број 102 од 13. 2. 1950. године, о оснивању Државног предузећа за извођење мелиорационих грађевинских радова “Врбас” у Босанској Градишци.¹² Предмет пословања предузећа је извођење свих грађевинских радова за потребе мелиорације водотока и регулације ријека. Предузеће стоји под административно-оперативним руководством Управе за мелиорације и регулације водотока Министарства пољопривреде НР БиХ.

Прописи о оснивању водних заједница у ФНРЈ

У јануару 1952. године Влада ФНРЈ, на приједлог предсједника Савјета за пољопривреду и шумарство Владе ФНРЈ, донијела је Општу уредбу о водним заједницама.¹³

У Уредби се наводи да су водне заједнице обавезне водопривредне организације на бази задружних принципа, које се оснивају у циљу одбране од штетног дејства вода или у циљу заједничке употребе вода. Одбраном од штетног дејства вода сматра се нарочито одбрана од поплава, одвођење унутрашњих вода и регулисање водених токова. Заједничком употребом вода сматрају се нарочито наводњавање, искоришћавање водне снаге, снабдијевање водом, каналисање, пречишћавање отпадних вода, као и пловидба и сплаварење (члан 1 Уредбе).

У циљу извршења својих задатака водна заједница врши изградњу, реконструкцију и одржавање објеката, погона и постројења који служе за одбрану од штетног дејства вода односно за заједничку употребу вода (члан 2 Уредбе).

Водном заједницом управљају чланови водне заједнице преко својих органа, које сами бирају, смјењују и разрешавају (члан 4 Уредбе).

Водна заједница има своја правила која доноси скупштина заједнице. Правила водне заједнице одобрава републички орган надлежан за водопривреду (члан 5 Уредбе).

Заинтересована лица са једног подручја могу се споразумјети да оснују водну заједницу. Под заинтересованим лицима подразумевају се физичка лица, предузећа, установе, државни органи, задруге, задружне и друштвене организације чију земљу водна заједница брани од штетног дејства вода, или

¹¹ АРС БЛ, 101, 103, број 8609/48, број 8983/48 – 8988/48

¹² АРС БЛ, 101, 172, број 3629/50

¹³ Службени лист ФНРЈ, број 6, од 30. 1. 1952. године

чија је земља употребом вода постигла већу вриједност, или који ће имати другу корист од водне заједнице (члан 9 Уредбе).

Технички елаборат са прилозима и нацртом правила подносе интересенти републичком органу надлежном за водопривреду ради издавања дозволе за оснивање водне заједнице (члан 11 Уредбе).

Оснивачка скупштина доноси правила водне заједнице, бира њене органе и одређује њено сједиште (члан 15 Уредбе).

Оснивачка скупштина утврђује чланове водне заједнице. За лица која одреди оснивачка скупштина чланство у водној заједници је обавезно. Против одлуке оснивачке скупштине о учлањењу у водну заједницу могу лица која сматрају да нису заинтересована за оснивање водне заједнице изјавити жалбу републичком органу надлежном за водопривреду (члан 16 Уредбе).

Органи водне заједнице су скупштина, управни одбор, надзорни одбор и директор водне заједнице (члан 24 Уредбе).

Водна заједница остварује своје приходе из водног доприноса. Водни допринос дужан је да плаћа сваки члан заједнице и тај се допринос одређује према користи коју члан има од водне заједнице. Висину доприноса одређује скупштина водне заједнице у границама предрачуна прихода и расхода. У ванредним случајевима може се у току године разрезати ванредни водни допринос (члан 31 Уредбе).

Наплату водног доприноса у корист водне заједнице врши надлежни финансијски орган среског (градског) народног одбора (члан 32 Уредбе).

Управни одбор водне заједнице дужан је да у року од 15 дана по одржаној скупштини поднесе републичком органу надлежном за водопривреду правила водне заједнице на одобрење, као и пријаву за упис водне заједнице у регистар (члан 38 Уредбе).

У члану 45 Уредбе регулисан је надзор који врши срески народни одбор у оквиру своје надлежности над радом водних заједница на свом подручју.

На основу члана 33 Опште уредбе о водним заједницама министар Владе ФНРЈ, предсједник Савјета за пољопривреду и шумарство, прописао је Правилник о имовини и употреби имовине водних заједница.¹⁴

Имовину водне заједнице чине: 1 – основна средства, 2 – обртна средства, 3 – фонд за водопривреду, 4 – амортизациони фонд (члан 1 Правилника).

Имовина водних заједница је општенародна имовина (члан 2 Правилника).

Основна средства образују се приликом стварања водне заједнице, изградњом нових објеката или примањем општенародне имовине на кориштење. Основна средства су зграде, разни грађевински објекти (насипи, канали, уставе, бране, мостови, земљишта водне заједнице), машине и машинска постројења, уређаји за отпрему, превоз и везе, алат и инвентар чија вриједност прелази 5000 динара (члан 3 Правилника).

¹⁴ Службени лист ФНРЈ, број 24, од 26. 4. 1952. године

Обртна средства су залихе сировина, помоћни и погонски материјал, новац, папири од вриједности и припремљени материјал за одбрану од поплава или текуће одржавање објеката у исправном стању (члан 7 Правилника).

У члану 9 Правилника наводи се који је задатак фонда за водопривреду.

У члану 12 Правилника наводи се који је задатак амортизационог фонда.

Уз Правилник о имовини и употреби имовине водних заједница приложена је Номенклатура објеката, вијек трајања и годишњи отпис за амортизациони фонд водних заједница.

На основу члана 31 Опште уредбе о водним заједницама, министар владе ФНРЈ, предсједник Савјета за пољопривреду и шумарство, у сагласности са министром финансија ФНРЈ, прописао је Правилник о одређивању водног доприноса.¹⁵

Овим правилником одређено је да се водни допринос водним заједницама за одбрану од штетног дејства вода и употребу вода убира: 1 – за инвестициону изградњу, 2 – за трошкове редовног и ванредног одржавања, 3 – за управне трошкове, 4 – за амортизацију основних средстава (члан 1 Правилника).

Водни допринос обавезни су да плаћају сви чланови водне заједнице (члан 2 Правилника).

У члану 5 Правилника наводи се да класификацију подручја водних заједница за одбрану од вода и водних заједница за употребу вода предлажу интересенти у техничком елаборату (члан 10 Опште уредбе о водним заједницама).

Основна јединица за разрез водног доприноса по рејонима штетног дејства вода је хектар брањене пољопривредне површине. Висина водног доприноса по 1 ха пољопривредне површине различита је и одређује се према врсти култура (оранице, вртови, воћњаци, виногради, ливаде, пашњаци и шуме) и бонитету земљишта под овим културама. Од плаћања водног доприноса ослобођене су површине под тршчацима, барама и неплодним земљиштима (члан 8 Правилника).

Водни допринос разрезају се и на површине на којима су насеља, села и градови на подручју водне заједнице за одбрану од вода. Овај допринос не може бити већи од десетоструког износа доприноса по 1 ха пољопривредне површине (члан 12 Правилника).

Железничке пруге, путеви са изграђеним коловозом, пловни канали, аеродроми, индустријска постројења и други слични објекти на подручју водне заједнице за одбрану од вода задужују се водним доприносом сразмјерно површини коју заузимају. Водни допринос за ове објекте је 10 пута већи од разрезаног доприноса на 1 ха пољопривредне површине (члан 13 Правилника).

У члану 14 Правилника регулисано је убирање водног доприноса од појединих чланова водне заједнице које врше надлежни финансијски органи среских (градских) народних одбора заједно са наплатом пореза.

¹⁵ *Службени лист ФНРЈ*, број 24, од 26. 4. 1952. године

Оснивање Водне заједнице “Лијевче поље” у Босанској Градишци 1952. године

Након доношења Опште уредбе о водним заједницама, Правилника о имовини и употреби имовине водних заједница и Правилника о одређивању водног доприноса, започињу активности око оснивања Водне заједнице “Лијевче поље” у Бос. Градишци.

Дана 11. 3. 1952. године одржан је састанак у СНО-у Бос. Градишка,¹⁶ који је на дневном реду имао предузимање припрема за оснивање водних заједница. Састанку су присуствовали представници СНО-а Бос. Градишка и шеф Хидротехничке секције Бос. Градишка. На састанку је прочитан допис Управа за водопривреду Савјета за пољопривреду и шумарство Владе НР БиХ, број 381/52 од 1. 3. 1952. године. Закључено је да се сазове савјетовање власника земљишта угрожених подручја, а до тада да се изврши припрема за избор иницијативног одбора. У иницијативни одбор треба да уђу заинтересована лица – власници одређених катастарских општина. Предвиђено је да се састанак пољопривредника – власника угрожених земљишта одржи 20. 3. 1952. године.

Савјетовање земљорадника – произвођача из угрожених подручја од повремене поплаве на територији СНО-а Бос. Градишка одржано је 20. 3. 1952. године у просторијама СНО-а Бос. Градишка.¹⁷ Присутни су били представници СНО-а Бос. Градишка, шеф Хидротехничке секције Бос. Градишка и земљорадници са подручја мјесних народних одбора са територије Среза Босанска Градишка (Греда, Чатрња, Церовљани, Бос. Градишка, Карајзовци, Драгељи и Требовљани). На овом састанку донесен је закључак да се изабере иницијативни одбор. Изабрани су његови чланови, а донесен је и закључак да се иницијативни одбор сазове за дан 30. 3. 1952. године.

Хидротехничка секција Бос. Градишка доставила је допис СНО-у Бос. Градишка¹⁸ од 8. 3. 1952. године по питању оснивања водне заједнице на територији Среза Бос. Градишка. У допису се истиче потреба да ова секција делегира своје запослене ради пописа власника површина земљишта које спадају у мелиорационо подручје из постојећег катастарског операта код Уреда за катастар Бос. Градишка.

У допису Секретаријата Извршног одбора Народног одбора Среза (у даљем тексту: НОС) босанскоградишког од 21. 4. 1952. године, који је упућен мјесним народним одборима,¹⁹ наводи се да је Иницијативни одбор за оснивање Водне задруге (заједнице) у Бос. Градишци на својој сједници од 30. 3. 1952. године донио закључак да се до 30. 4. 1952. године одрже конференције по селима угрожених подручја од поплаве, те да се на тим конференцијама иза-

¹⁶ АРС БЛ, 101, 240, број 3269/52

¹⁷ Исто

¹⁸ Исто

¹⁹ АРС БЛ, 101, 242, број 4367/52

беру делегати за оснивачку скупштину водне задруге (заједнице). Списак изабраних делегата требало је доставити СНО-у Бос. Градишка до 30. 4. 1952. године.

Мјесни народни одбор Лисковац доставио је СНО-у Бос. Градишка списак од 19 делегата са подручја овог одбора који су изабрани за оснивачку скупштину водне заједнице у Бос. Градишци.²⁰ Народни одбор Градске општине Бос. Градишка доставио је списак од 70 делегата са подручја ове општине који су изабрани за оснивачку скупштину водне заједнице.²¹ Списак делегата за оснивачку скупштину водне заједнице у Бос. Градишци са подручја Народног одбора општине Нова Топола садржи попис 31 делегата са подручја ове општине.²²

У допису Секретаријата СНО-а Бос. Градишка од 27. 4. 1952. године,²³ који је упућен СНО-у Србац, позивају се произвођачи са среза Србац да се прикључе водној заједници која ће се основати у Бос. Градишци, будући да се дио мелиорационог подручја “Лијевче поље”, у површини од 4.000 хектара, налази на територији Среза Србац. У акту се наводе катастарске општине које би долазиле у обзир, а чији попис је потребно извршити у погледу власништва над појединим катастарским честицама.

У 1952. години вођене су активности око почетка радова у мелиорационом подручју Лијевча поља. Грађевинска инспекција Савјета за комуналне послове НОС-а Бос. Градишка, у предмету издавања грађевинске дозволе за извођење радова у мелиорационом подручју Лијевче поље, на основу поднијете молбе Хидротехничке секције из Бос. Градишке, донио је Рјешење број 4637/52 од 12. 6. 1952. године, којим се одобрава градња и извођење радова у мелиорационом подручју Лијевче поље²⁴ и то: а) појачање – оправак насипа, б) оправак устава и пропуста, ц) осигурање Јабланица – Савског насипа. Савјет за грађевинске и комуналне послове НР БиХ, Сарајево, 15. 5. 1952. године, донио је сагласност број 1623/52 да НОС Бос. Градишка може издати грађевинску дозволу за извођење мелиорационих радова у дјелокругу свог среза.²⁵

Хидротехничка секција Бос. Градишка, дописом број 470 од 18. 6. 1952. године обавијестила је Савјет за комуналне послове (Грађевинска инспекција) НОС-а Бос. Градишка да су, према Грађевинској дозволи НОС-а Бос. Градишка, бр. 4637/52, започети радови у мелиорационом подручју Лијевче поље према инвестиционим кредитима за 1952. годину.²⁶

Оснивачка скупштина Водне заједнице “Лијевче поље” одржана је 17. 7. 1952. године у Бос. Градишци. У записнику је наведено да се оснивачка скуп-

²⁰ Исто

²¹ Исто

²² АРС БЛ, 372, 9, број 378/52

²³ АРС БЛ, 101, 243, број 4722/52

²⁴ АРС БЛ, 101, 245, број 6783/52

²⁵ АРС БЛ, 101, 245, број 6783/52

²⁶ Исто

штина одржава према дозволи Управе за водопривреду Привредног савјета НР БиХ, бр. 400/52.²⁷

Констатовано је да скупштини присуствује 145 делегата са правом гласа, представници заинтересованих општина са среза Бос. Градишка, делегат СНО-а Србац, представник Хидросекције Бања Лука, техничко особље Хидросекције Бос. Градишка, представници Управе путева Бос. Градишка и Србац, представник Државног пољопривредног добра “Младен Стојановић” из Нове Тополе и други.

На скупштини је шеф Хидротехничке секције у Бос. Градишци Петар Скуин поднио реферат о раду и задацима Водне заједнице. Након дискусије усвојен је приједлог да се оснује Водна заједница на територији Среза Босанска Градишка и Србац, са површином од 26.747 хектара, која обухвата катастарске општине према попису, а у сврху одбране од поплаве и одводњавања тог подручја које плаве ријеке Сава и Врбас као и брдске воде сливајући се у ово подручје. Усвојено је да новооснована водна заједница носи име “Лијевче поље”, са сједиштем у Босанској Градишци. Након тога усвојен је нацрт Правила Водне заједнице “Лијевче поље” и разрез водног доприноса за покриће предвиђених расхода по буџету за 1952. годину.²⁸ Након дискусије о висини добровољног доприноса на ископу или уградби земљаног материјала у потребне објекте (насипе, канале), а по угледу на остале водне заједнице, прихваћено је да то буде један кубни метар земље са једног дунума земљишта или са 1 хектара 10 кубних метара.

На скупштини је извршен избор Кандидационе комисије за приједлог кандидата Управног одбора (11 чланова и 11 замјеника) и Надзорног одбора (5 чланова и 5 замјеника) Водне заједнице, чији приједлог је усвојен. Предложен је и усвојен буџет Водне заједнице за 1952. годину. Према усвојеном водном разрезу за 1952. годину предвиђени су приходи на територији Среза Босанска Градишка: за Савско поплавно подручја и за поплавно подручје брдских вода, и на територији среза Србац: за Савско поплавно подручје и за поплавно подручје ријеке Врбаса (брдских вода). Предвиђени су расходи за Управу заједнице, одбрану од поплаве и одводњавање.

Према Правилима Водне заједнице “Лијевче поље” у Бос. Градишци, сврха водне заједнице је 1) да одржава, даље изграђује и појачава постојеће системе, који служе заштити од поплаве и одводњи унутарњих брдских вода; 2) да врши одбрану од поплаве земљишта на подручју заједнице; 3) да изграђује и одржава све потребне натапне уређаје, натапне канале и друге хидротехничке уређаје у сврху наводњавања свога подручја; 4) да одводњава или колмира

²⁷ АРС БЛ, 101, 272, број 3782/53, препис записника са Оснивачке скупштине Водне заједнице “Лијевче поље” у Бос. Градишци, одржане 17. 7. 1952. године

²⁸ За Савско поплавно подручје: Ораница: I класа за 1 хектар 350 дин.

ливада = шуме: II класа за 1 хектар 300 дин. пашњаци: III класа за 1 хектар 250 дин.

За Брдско поплавно подручје: Ораница: I класа за 1 хектар 250 дин.

ливаде = шуме: II класа за 1 хектар 200 дин. пашњаци: III класа за 1 хектар 150 дин.

потребна подручја у свом подручју; 5) да регулише водотоке на свом подручју у сврху осигурања подручја и добијања нових површина; 6) да изграђује објекте за искориштење водних снага за локалне потребе; 7) да се стара о што рационалнијем искориштењу мелиорисаног подручја; 8) да употребљава подземне и надземне воде у сврху снабдјевања индустрије и насеља (члан 4 Правила).

Дјелокруг рада заједнице простира се на свим подручјима која имају директни или индиректни утицај на уређење подручја заједнице, а то је мелиорационо подручје “Лијевче поље” у површини од 26.747 хектара (члан 5 Правила).

Подручје заједнице обухвата сва она земљишта која ће имати директно или индиректно користи од рада заједнице, а протеже се на катастаралне општине у Срезу Бос. Градишка (к.о. Бос. Градишка, к.о. Брестовична, к.о. Доња Долина, к.о. Горња Долина, к.о. Грета, к.о. Козинци, к.о. Ламинци Брезици, к.о. Ламинци Дубраве, к.о. Ламинци Сређани, к.о. Ламинци Јаружани, к.о. Лисковац, к.о. Мачковац, к.о. Чикуле, к.о. Церовљани, к.о. Цимироти, к.о. Драгељи, к.о. Буковац, к.о. Врбашка, к.о. Берек, к.о. Дубраве муслиманске, к.о. Дубраве, к.о. Кочићево (Јунузовци), к.о. Елезагићи, к.о. Карајзовци, к.о. Рогољи, к.о. Ровине, к.о. Трошељи, к.о. Мрчевци, к.о. Сеферовци, к.о. Вакуф бивши српски, к.о. Вакуф бивши муслимански) са површином од 22.323,00 хектара и у срезу Србац (к.о. Бајинци, к.о. Кладари, к.о. Гламочани, к.о. Лилићи, к.о. Разбој, к.о. Кукуље, к.о. Косјерево) са површином од 4.294,38 хектара. (члан 6 Правила). Наведено је посебно за сваку катастарску општину земљиште у хектарима које ће имати користи од рада заједнице.

У члану 8 Правила наводи се да ће се водни допринос разрезати на чланове заједнице, а према користи коју чланови имају од заједнице. Водни допринос за пољопривредне површине ће се разрезати према рејонима и чистог катастарског прихода са тог подручја. Стопу доприноса за рејоне и интересенте одређује Скупштина интересената. Обрачунавање доприноса вршиће се према Правилнику о одређивању водног доприноса (Службени лист ФНРЈ, број 24/52).

Чланови заједнице су појединци, установе, предузећа и сва друга правна лица чија земљишта и објекти на њима, имају користи од рада заједнице. Ко накнадно стекне посјед који се налази на подручју заједнице, постаје члан заједнице (члан 9 Правила).

Органи Водне заједнице су: 1. Скупштина, 2. Управни одбор, 3. Надзорни одбор, 4. Управа заједнице (члан 12 Правила).

Службеници заједнице су: 1. управник, 2. привредно-рачунско особље, 3. особље за одржавање и погон, 4. помоћно техничко особље (члан 47 Правила).

У сврху правилнијег пословања Водне заједнице организују се рејони Водне заједнице и то: 1) Рејон Среза босанскоградишког, 2) Рејон Среза Србац (члан 58 Правила).

На челу рејона Водне заједнице налази се Одбор од три лица. Овај се одбор бира на скупштини свих интересената рејона на три године. Скупштина рејона мора се одржати најмање 15 дана прије главне скупштине заједнице (члан 60 Правила).²⁹

Након оснивања Водне заједнице “Лијевче поље” у јулу 1952. године започете су активности око прикупљања водног доприноса од чланова Водне заједнице.

Водна заједница “Лијевче поље”, актом број 14/52 од 10. 11. 1952. године, доставила је Финансијском одсјеку НОС-а Бос. Градишка распореднике за наплату водног доприноса од чланова Водне заједнице за 1952. годину за катастарске општине Бос. Градишка (Чатрња), Буковац, Козинци, Мачковац, Доња Долина, Горња Долина, Брестовична, Лисковац, Чикуне, Мусл. Дубраве, Греда, Брезик Ламинци, Сређани Ламинци, Јаружани Ламинци, Дубраве Ламинци, а актом број 23/52 од 28. 12. 1952. године распореднике за наплату водног доприноса од чланова Водне заједнице за 1952. годину за катастарске општине Бос. Градишка, Дубраве Ламинци, Јунузовци, Трошељи, Карајзовци, Берек, Рогољи, Церовљани, Цимироти, Врбашка, Елезагићи, Сеферовци, Мрчевци, Ровине, Драгељи, Ср. Вакуф.³⁰

У архивској грађи Фонда СНО Бос. Градишка налазе се документа о поплавама које су захватиле срез Босанска Градишка у децембру 1952. године³¹, које су настале услед обилних киша и топљења снијега. Привредни савјет Владе НР БиХ је 25. 12. 1952. године упутио допис НОС-у Бос. Градишка у вези са процјеном настале штете од поплаве и елементарних непогода у мјесецу децембру и образовања комисије за процјену штете.³² Комисија треба да сачини податке о насталим штетама по гранама привреде, објектима и мјесту гдје је штета учињена, а наводи се и који подаци треба да обухвате процјену штете.

Секретаријат за привреду НОС-а Бос. Градишка је 29. 12. 1952. године донио рјешење о образовању комисије од пет чланова која ће испитати настале штете од поплаве и елементарних непогода у мјесецу децембру 1952. године.³³

У извјештају о процјени штете настале од поплаве и елементарних непогода услед падавина и топљења снијега Секретаријата НОС-а Бос. Градишка, упућеног Привредном савјету Владе НР БиХ 5. 1. 1953. године,³⁴ наводи се да је комисија обишла сва поплавлена подручја на терену среза и установила да под водом лежи 1.280 ха засијаних површина јесење сјетве, по културама пше-

²⁹ Правила Водне заједнице “Лијевче поље” у Бос. Градишци из 1952. године, која се налазе се у фонду СНО Босанска Градишка, нису потпуна, сачувана су од члана 1 до члана 68.

³⁰ АРС БЛ, 101, 250, број 11237/52

³¹ АРС БЛ, 101, 252, број 12554/52

³² Исто

³³ Исто

³⁴ Исто

нице, ражи, јечма, зоби и уљане репице. Од 1.280 ха уништено је 60% засијаних култура и утврђена штета од 19,224.000 динара.

У извјештају се наводи да под водом лежи 2.400 ха земље која није засијана, а која ће се сијати као прољетна сјетва, и да се очекује да ће штета бити још већа јер вода још надолази, а дати су и подаци о поплавленим стамбеним објектима (499 стамбених зграда), оштећеним путевима, пропустима на путевима, мостовима, пругама и друго.

Дјеловање Водне заједнице “Лијевче поље” у Босанској Градишци у 1953. години

У 1953. години Водна заједница “Лијевче поље” у Босанској Градишци наставила је активности на убирању водног доприноса од чланова заједнице.

На сједници Управног одбора Водне заједнице “Лијевче поље” у Бос. Градишци, одржаној 5. 3. 1953. године,³⁵ разматран је извјештај управника Водне заједнице о пословању у административном, финансијском и техничком погледу, разматрана је понуда према огласу за хидротехничког инжењера (управника Водне заједнице) и одређен је мјесечни хонорар Петру Скуину³⁶ за вршење функције управника Водне заједнице “Лијевче поље”.³⁷ Одлучено је да се хонорар управнику Водне заједнице исплати од 1. 1. 1953. године.

На сједници се расправљало о одређивању водног доприноса за 1952. годину, према члану 13 Правилника о одређивању водног доприноса за земљиште које искориштавају управе путева при НОС-у Бос. Градишка, Србац и Бања Лука (за земљиште које се налази под путевима на територији срезова), Рибњак у Бардаци, Општина Разбој Љевчански, Срез Србац, који посједује Државно пољопривредно добро “Мотајица”, а налази се у подручју “Лијевча поља” које је заштићено одбрамбеним насипима и осталим објектима од Савских поплавних вода, и Предузеће дрвне индустрије “Врбас” у Бањој Луци –

³⁵ АРС БЛ, 101, 281, 1953. година, списи без броја, препис записника са сједнице Управног одбора Водне заједнице “Лијевче поље” у Бос. Градишци, одржане 5. 3. 1953. године

³⁶ Скуин Петар рођен је 5. априла 1895. године у Јејску, СССР, завршио је 6 разреда реалне гимназије и једногодишњи курс за техничаре (градитеље). Од 1. 9. 1930. до 1. 7. 1945. године радио је као управитељ Водне задруге “Лијевче поље” у Бос. Градишци, од 1. 7. 1945. године био је грађевински референт код СНО-а Бос. Градишка до пријема дужности шефа Хидротехничке секције у Бос. Градишци у новембру 1947. године (акт Извршног одбора СНО-а Бос. Градишка, Секретаријат, Персонални реферат, од 14. 11. 1947. године, којим се Персоналном одјељењу Министарства грађевина НР БиХ достављају подаци за грађевинског референта СНО-а Бос. Градишка), АРС БЛ, 101, 48, Пов. број 754/47

³⁷ Привремени управник Водне заједнице “Лијевче поље” у Бос. Градишци Петар Скуин, виши хидротехничар, вршио је дужност управника Водне заједнице “Лијевче поље” од јула 1952. године, односно од дана када је од стране Привредног савјета Владе НР БиХ, под бројем 5841-2/52, од 13. 9. 1952. године званично постављен за в.д. управника, АРС БЛ, 101, 281, 1953. година, списи без броја, препис записника са сједнице Управног одбора Водне заједнице “Лијевче поље” у Бос. Градишци, одржане 5. 3. 1953. године

Погон експлоатације шума и механичка радиона Горњи Подградци, за искоришћавање насипа Јабланица – савског и лијевог врбашког за индустријску пругу. На сједници се говорило и о приступању припремама за сазивање редовне годишње скупштине Водне заједнице.

У 1953. години Водна заједница “Лијевче поље” започела је активности на набавци пумпе за одводњавање Долинског подручја. Дана 24. 3. 1953. године закључен је уговор између НОС-а Бос. Градишка, Среског задружног савеза Бос. Градишка и Водне заједнице “Лијевче поље” у Бос. Градишци, с једне, и, Предузећа за извоз и увоз „Центропром“ Београд, с друге стране, о набавци пумпи за одводњавање и прибора под условима наведеним у уговору.³⁸

У марту 1953. године државни секретар за послове народне привреде НР БиХ донио је Наредбу о одбрани од поплаве, о генералном плану и организацији мреже органа за одбрану од поплаве и Генерални план за одбрану од поплаве на подручју Бос. Посавине, број 3509/53, од 10. 3. 1953. године.³⁹ У Генералном плану за одбрану од поплаве на подручју Бос. Посавине (ријека Сава – десна обала) као установа која врши одбрану од поплаве насипа подручја “Лијевче поље”⁴⁰, наведена је Хидротехничка секција Бос. Градишка.

У априлу 1953. године почело се са припремама за организовање годишње скупштине Водне заједнице “Лијевче поље” у Бос. Градишци. Водна заједница “Лијевче поље” доставила је дописе народним одборима општина са подручја Среза Босанска Градишка, број 26/53 од 30. 4. 1953. године, у вези са избором заступника за годишњу скупштину Водне заједнице за 24. 5. 1953. године. У дописима Водне заједнице “Лијевче поље” упућеним народним одборима општина Романовци⁴¹ и Нова Топола⁴² и Народном одбору Градске општине Босанска Градишка⁴³, наводи се да је Управни одбор Водне заједнице на својој сједници од 9. 4. 1953. године донио закључак да се путем опуномоћених заступника изврши заступање површине по 100 ха са 20 гласова, па је за Општину Романовци одређено да се изабере 10 опуномоћених заступника (220 гласова), за Општину Нова Топола 68 заступника (1374 гласова), а за Народни одбор Градске општине Бос. Градишка 53 заступника (1057 гласова). У дописима су наведене катастарске општине са површинама земљишта које спадају у мелиорационо подручје Водне заједнице, број гласова и број заступника. Опу-

³⁸ АРС БЛ, 101, 281, 1953. година, списи без броја

³⁹ *Службени лист НР БиХ*, број 6, од 8. 4. 1953. године

⁴⁰ Насипи подручја “Лијевче поље” обухватају: Јабланица – савски, кружни око Градишке, десни јурковички, лијеви јурковички, савски насип, лијеви матурски, десни матурски, стубљански насип, лијеви насип Врбаса, десни и лијеви насип уз Љевчаницу, десни насип уз ријеку Врбас, десни и лијеви насип уз ријеку Борну, десни и лијеви насип уз ријеку Јурковицу, десни и лијеви насип Гајбиновац Јурковица поток, десни и лијеви насип Врбашки, десни и лијеви насип Гајбиновац Јабланица.

⁴¹ АРС БЛ, 146, 2, број 571/53

⁴² АРС БЛ, 135, 2, број 893/53

⁴³ АРС БЛ, 646, 2, број 635/53

номоћени заступници требају бити изабрани од стране (интересената) чланова Водне заједнице по појединим катастарским општинама.

На годишњој скупштини Водне заједнице “Лијевче поље” у Бос. Градишци одржаној 24. 5. 1953. године⁴⁴, на којој су била присутна 143 члана са правом гласа, управник Водне заједнице Скуин Петар поднио је извјештај о раду Водне заједнице у административном, финансијском и техничком погледу. У извјештају је наглашено да је израђен попис површина подручја Водне заједнице, и то за подручје које се налази у срезовима Босанска Градишка и Србац, у површини од 26.617 хектара. У извјештају се, између осталог, наводи да је извршено трасирање једног дијела каналске мреже у Долинском подручју, и о потреби приступања трасирању осталих кракова те каналске мреже након повлачења унутарњих вода. Наглашено је да су поједини интересенти дали велики допринос у извршењу земљаних радова. У том подручју су предњачила села Горња и Доња Долина и Ново Село, која су радила на ископу земље из сабирног канала.

На скупштини је усвојен завршни рачун Водне заједнице “Лијевче поље” за 1952. годину и усвојен Приједлог буџета Водне заједнице за 1953. годину са одређивањем водног разреза. Члановима годишње скупштине предочен је закључени уговор од стране НОС-а Босанска Градишка, Среског задружног савеза Босанска Градишка, Водне заједнице “Лијевче поље” у Бос. Градишци и Предузећа за извоз и увоз “Центропрома” Београд, о набавци двије пумпе за одводњавање Долинског подручја, као и о обавезама у том погледу. Скупштина је усвојила у цјелини закључени уговор између Водне заједнице “Лијевче поље” и “Центропрома” у Београду, од 24. 3. 1953. године, и прихватила обавезе које из њега проистичу.

На сједници се расправљало о слабом убирању водног доприноса и о потреби да се задужени водни допринос од чланова Водне заједнице убире приликом наплате пореза, како је то предвиђено чланом 14 Правилника о одређивању водног доприноса, о обавезама чланова Водне заједнице на ископу или уградби земљаног материјала, а скупштина је усвојила и приједлог о подизању терминског кредита у висини од милион динара код Народне банке ФНРЈ, Филијала у Бос. Градишци, за пословање Водне заједнице.

У јуну 1953. године Водна заједница “Лијевче поље” у Бос. Градишци доставила је НОС-у Бос. Градишка акт о наплати водног доприноса за 1952. годину од сељачких радних задруга код ликвидације, број 41/53 од 9. јуна 1953. године.⁴⁵ Наведене су сељачке радне задруге са подручја Среза Босанска Гра-

⁴⁴ АРС БЛ, 101, 272, број 3776/53, препис записника са годишње скупштине Водне заједнице “Лијевче поље”, одржане 24. 5. 1953. године

⁴⁵ АРС БЛ, 101, 272, број 3804/53

дишка које имају измирити задужени водни допринос за 1952. годину и новчани износ водног доприноса.⁴⁶

Водна заједница “Лијевче поље” у Бос. Градишци доставила је Комисији за уже локације при Државном секретаријату за послове народне привреде НР БиХ допис број 93/53 од 15. 10. 1953. године,⁴⁷ у којем обавјештава Комисију да Водна заједница подиже пумпну станицу на Савском одбрамбеном насипу, у селу Горња Долина, за вјештачко одводњавање Долинског мелиорационог подручја у површини од 5.650 хектара, и да је за погон пумпне станице потребна изградња електричног далековада високог напона од Босанске Градишке до пумпне станице Горња Долина у дужини од 12 км на територији Среза Босанска Градишка. Водна заједница тражи одобрење за изградњу наведеног електричног далековада. Комисија за уже локације при Државном секретаријату за послове народне привреде НР БиХ, дописом број 19902/53 од 23. 10. 1953. године,⁴⁸ уступила је НОС-у Бос. Градишка предмет Водне заједнице “Лијевче поље” у погледу одобрења уже локације, будући да се ради о објекту који се протеже у границама једног народног одбора среза.

Дана 30. 10. 1953. године Секретаријат за комуналне послове НОС-а Бос. Градишка донио је рјешење⁴⁹ којим се одобрава градња далековада од сушаре до Горње Долине (будуће пумпне станице) у дужини од 12 км, власништво Водне заједнице “Лијевче поље” у Бос. Градишци. Пумпна станица ће вршити вјештачко одводњавање Долинског мелиорационог подручја у површини од 5.650 хектара.

На сједници Управног одбора Водне заједнице “Лијевче поље” у Бос. Градишци,⁵⁰ одржаној 26. 11. 1953. године, поднесен је извјештај управника Водне заједнице у административном, финансијском и техничком погледу. У извјештају је наглашено да се завршава израда распоредника (сумара) за убирање водног доприноса за 1953. годину, као и израда картица (задужења – одужења) за сваког појединог интересента (члана) према распоредницима (сумари-ма).

На сједници се расправљало о закљученом уговору са Предузећем за извоз и увоз “Центропром” из Београда за поручене пумпе за пумпну станицу Горња Долина, као и о закљученим уговорима са Предузећем “Електропројект” Сарајево ради израде генералног плана за пумпну станицу Горња Долина и далековод високог напона и са групом стручњака код Завода за водопривреду у

⁴⁶ У документу су наведене сељачке радне задруге из Кочићева, Брезик Ламинаца, Нове Тополе, Карајзоваца, Сефероваца, Јаружана Ламинаца, Мрчеваца, Мусл. Дубраве, Требовљана, Врбашке, Драгеља, Церовљана, Рогоља, Доњих Подградаца, Српског Вакуфа, Дубрава Ламинаца, Ламинаца Сређана, Чатрње, Требовљана – Милошево Брдо и Грбаваца.

⁴⁷ АРС БЛ, 101, 278, број 7301/53

⁴⁸ Исто

⁴⁹ Исто

⁵⁰ АРС БЛ, 101, 281, 1953. година, списи без броја, записник са сједнице Управног одбора Водне заједнице “Лијевче поље”, одржане 26. 11. 1953. године

Сарајеву за израду генералног плана унутарње каналске мреже у Долинском подручју. Закључено је да Управа Водне заједнице са НОС-ом Бос. Градишка пронађе путеве за рјешење постојећих финансијских обавеза.

На сједници се расправљало о слабом убирању водног доприноса, чиме је дошло у питање извршење постојећих обавеза по уговорима. Управни одбор Водне заједнице донио је закључак о исплати хонорара појединим пореским органима за убирање задуженог водног доприноса. На сједници је закључено да се редовна годишња скупштина Водне заједнице сазове за 24. 12. 1953. године, а расправљало се и о одређивању водног доприноса према члану 13 Правилника о одређивању водног доприноса за земљишта која користе поједине установе и предузећа за своје објекте а налазе се на подручју Водне заједнице. Задужени су водним доприносом за 1953. годину управе путева при НОС-у Бос. Градишка, Србац и Бања Лука.

Другој редовној годишњој скупштини Водне заједнице “Лијевче поље” у Бос. Градишци, одржаној 24. 12. 1953. године,⁵¹ присуствовало је 137 чланова са правом гласа. Управник Водне заједнице Петар Скуин поднио је извјештај о раду у административном, финансијском и техничком погледу. У извјештају се, између осталог, расправљало о финансијском стању Водне заједнице и извршавању финансијских обавеза, као и о активностима на ископу доводног сабирног канала ка будућој пумпној станици у Горњој Долини, а расправљало се о потреби да се ради на изградњи далековода високог напона од Бање Луке до Нове Тополе у дужини од 35 км, са трафостаницом у Новој Тополи.⁵²

На сједници се расправљало о финансијским обавезама Водне заједнице за поручене двије пумпе за Горњу Долину и за израду генералних пројеката за пумпну станицу Горња Долина и далековод високог напона, као и за израду идејног пројекта одводњавања Долинског подручја (каналске мреже), а расправљало се и о слабој уплати водног доприноса од стране интересената (чланова Водне заједнице). Скупштина Водне заједнице усвојила је приједлог о закључивању зајма – кредита, у висини од 20 милиона динара, код Народне банке ФНРЈ, за мелиорационе радове на подручју Лијевча поља и усвојила приједлог да се изаберу нови чланови Управног одбора.

⁵¹ АРС БЛ, 101, 281, 1953. година, списи без броја, препис записника са годишње скупштине Водне заједнице “Лијевче поље”, одржане 24. 12. 1953. године

⁵² НОС Бос. Градишка, Секретаријат за комуналне послове, на молбу Водне заједнице „Лијевче поље“ у Бос. Градишци, донио је рјешење број 3036/54, од 27. 3. 1954. године, којим се одобрава градња далековода од Нове Тополе (доње) до Горње Долине (будуће пумпне станице) од 11, 5 км, власништво Водне заједнице “Лијевче поље” у Бос. Градишци. Између осталог, у рјешењу је наведено да ће се будући далековод прикључити на далековод високог напона Бања Лука – Нова Топола, АРС БЛ, 101, 289, број 3036/54.

Попис лица са пуномоћјем присутних на годишњој скупштини чланова Водне заједнице “Лијевче поље” у Бос. Градишци, одржаној 24. 5. 1953. године

	Површина у ха	Број гласова	Број опуномоћеника од 100 ха	Присутно опуномоћеника	Број заступљених гласова
Народни одбор градске општине Бос. Градишка					
1. к.о. Бос. Градишка	3.027,65	605	30	16	320
2. к.о. Брестовична	407,55	81	4	4	80
3. к.о. Козинци	697,50	139	7	3	60
4. к.о. Лисковац	531,70	106	5	4	80
5. к.о. Мачковац	371,55	74	4	4	80
6. к.о. Чикуле	262,55	52	3	3	60
НОО Ламинци					
1. к.о. Доња Долина	641,15	128	6	6	120
2. к.о. Горња Долина	617,85	123	6	6	120
3. к.о. Грета	330,40	66	3	3	60
4. к.о. Ламинци Дубраве	1.867,65	373	18	18	360
5. к.о. Ламинци Сређани	63,15	152	8	7	140
6. к.о. Ламинци Брезици	1.211,10	221	12	6	120
7. к.о. Ламинци Јаружани	716,15	143	7	7	140
НОО Церовљани					
1. к.о. Церовљани	1.486,90	297	14	3	60
2. к.о. Цимироти	601,10	120	6	4	80
3. к.о. Буковац	204,95	41	2	2	40
4. к.о. Драгељи	384,35	76	4	2	40
НОО Бистрица					
1. к.о. Врбашка	428,30	85	4	-	-
НОО Нова Топола					
1. к.о. Берек	339,50	68	3	-	-
2. к.о. Дубраве Мусл.	898,65	179	9	-	-
3. к.о. Кочићево	1.182,00	236	12	6	120
4. к.о. Елезагићи	682,75	136	7	-	-
5. к.о. Рогољи	1.225,40	245	12	3	60
6. к.о. Ровине	468,00	97	5	1	20
7. к.о. Трошељи	223,35	44	2	2	40
8. к.о. Карајзовци	1.847,65	369	18	6	120
НОО Романовци					
1. к.о. Мрчевци	288,70	57	3	2	40

2. к.о. Сеферовци	451,90	90	4	-	-
3. к.о. Вакуф српски	211,45	42	2	-	-
4. к.о. Вакуф Мусл.	158,10	31	1	-	-
Срез Србац: Општина Разбој Љевчански					
1. к.о. Бајинци	1.294,28	258	12	4	80
2. к.о. Кладари	443,10	88	4	2	40
3. к.о. Гламочани	565,15	113	5	3	60
4. к.о. Лилићи	125,85	25	1	-	-
5. к.о. Разбој	615,85	123	6	1	20
6. к.о. Кукуље	678,95	135	7	1	20
7. к.о. Косјерово	571,20	114	6	3	60
УКУПНО	26.617,38	5.229	262	132	2.640

Појединачно присутни чланови: из Бок Јанковца (2) из Лисковца (1) из Дубрава Ламинаца (2), Доње Долине (1), из Бос. Градишке (2), из Лужана (1), из Бардаче, срез Србац (1), из Жеравице (1).

Укупно присутна 143 опуномоћеника.

Укупан број гласова: 2.651.⁵³

Mirjana Ivanic

Establishment of the Water Community “Lijevce polje” in Bosanska Gradiska

Summary

The activities on establishing of water communities on the territory of the he Federal People's Republic of Yugoslavia (FNRY) started with the adoption of the General Decree on Water Communities by the Government of the Federal Republic of Yugoslavia, the Bylaw on Property and Use of Property of Water Communities and the Bylaw on Determining the Water Contribution, which was prescribed by the Minister of the FNRY Government, chairman of the Council for Agriculture and Forestry.

At the Founding Assembly of the Water Community “Lijevce Polje” in Bosanska Gradiska, held on July 17, 1952, the Draft Rules of the Water Community and the breakdown of the water contribution for the Sava flood area and for the mountain flood were adopted, as well as election of the Administrative and Supervisory Board and budget approval for 1952.

This paper provides information on the organization of the protection of the Lijevce polje area from flood waters and the establishment of the Water Community “Lijevce Polje” in Bosanska Gradiska. The paper states the regulations based on which the “Lijevce Polje” Water Community was founded, the activities conducted in the district area of Bosanska Gradiska that preceded the founding of the Water Community, holding the establishing assembly of the Water Community “Lijevce Polje” in Bosanska Gradiska in 1952 and its conclusions, adoption of the Rules on the Water Community as

⁵³ АРС БЛ, 101, 272, број 3776/53, препис записника са Годишње скупштине Водне заједнице “Лијевче поље”, одржане 24. 5. 1953. године

well as the activities of the Water Community in 1953. At the end of the paper, there is a tabular list of authorized plenipotentiaries, by cadastre municipalities, presented at the General Meeting of the Water Community “Lijeve Polje” in Bosanska Gradiska, held on April 24, 1953, with the data of the land area included in the area of the Water Community.

In the paper, the archival material of the administrative fund from the territory of Bosanska Gradiska District (District People's Committee Bosanska Gradiska, local people's committees and municipal people's committees from the territory of Bosanska Gradiska District), which refers to the issue of floodwater protection in the territory of Lijeve polje.